

Yttrande (M, L, C, KD)

23 november 2021

3.3

Yttrande angående – Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Yttrandet

Alliansen delar motionens ambition om att Göteborgs Stad ska bidra till ett kretsloppssamhälle. Vi ser dock utifrån motionens avsikt att genomföra en tjänstekoncession inom kretslopp- och vattennämnden tillsammans med nämnden för inköp och upphandling inte som möjlig. Idag lämnar kretslopp- och vattennämnden alla cyklar som lämnats till återbruk på återvinningscentralerna till Returhuset som är verksamma på Kretsloppsparken Alelyckan. Detta gör även andra verksamheter såsom trafiknämnden och bostadsrättsföreningar runt om i staden. För verksamhetsavfall är respektive verksamhet ansvarig då avfallstaxans avgifter som finansierar avfallsverksamheten inte enligt miljölagstiftningen får användas för verksamhetsavfall. I dagsläget finns det inget som tyder på att Returhuset inte kan fortsätta bedriva sin verksamhet och vi är måna om att inte konkurrera ut deras arbete som både bidrar till sysselsättning och ett bättre återbruk i staden. Motionen lyfter även att andra kommuner genomfört upphandlingar för tjänstekoncessioner, något Göteborgs Stad kan följa och lära ifrån ifall behov skulle uppstå i framtiden. Mot denna bakgrund avslår vi motionen.

Yrkande angående motion från miljöpartiet om tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Trafiknämnden utreda förutsättningarna för att genomföra en tjänstekoncession för sociala företag, för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.
2. Motionen anses därmed besvarad.

Yrkande

Motionens intentioner är att en tjänstekoncession för sociala företag skulle kunna utgöra ett komplement till den befintliga verksamheten vid Kretsloppsparken och Returhuset vid Alelyckan. Där hanteras idag främst cyklar som lämnas in av privatpersoner. Som Kretslopp- och vattennämnden konstaterar erbjuder verksamheten vid Returhuset idag sysselsättning och socialt stöd via arbetsmarknadsenheten. Därför är det viktigt att utreda konsekvenserna av förslaget så att inte Returhuset drabbas av negativa effekter. Även cykelkökens verksamheter tar hand om och reparerar en del övergivna cyklar, men långt ifrån alla cyklar som skulle kunna återanvändas, återanvänds. Övergivna cyklar är ett oönskat inslag i stadsbilden och forslas bort med stöd av lag och förordning om flyttning av fordon. Kostnaden för flytten på allmän plats belastar trafiknämnden medan kostnaden för fordonsflytt på kvartersmark belastar markägaren. Trafiknämnden bedömer att förslaget om tjänstekoncession kan innebära en minskning av kostnaderna för trafiknämnden och ett både billigare och enklare förfarande för fastighetsägare.

Trafiknämnden skriver också i sitt svar att de legala förutsättningarna för hur en tjänstekoncession kan genomföras behöver utredas. Här finns lärdomar att ta del av från Stockholms stad där man genomfört en tjänstekoncession reserverad för sociala företag vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Där har drygt 190 ton cyklar samlats under 2020. Av 12 500 insamlade cyklar har 10 000 reparerats och sålts. Även vår grannkommun Mölndal är från november 2021 igång med liknande. Vi ser att det borde finnas potential att öka andelen återbrukbara cyklar genom reserverad tjänstekoncession, vilket kan bidra positivt till samtliga dimensioner av hållbar utveckling.

Yrkande
2021-11-05

Ärende 3.3

Yrkande angående – Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Avslå motionen.

Yrkandet

Staden har redan en strategi och en verksamhet för att återvinna cyklar.

Alla cyklar som lämnats för återbruk på återvinningscentralerna lämnas till Returhuset som drivs av arbetsmarknadsenheten.

SD yrkar därför avslag på motionen men hänvisning till Kretslopp och Vattennämndens remissvar.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-12

Diarienummer 0810/21

Handläggare

Hedwig Andrén

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Motionen

Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Motionärerna anser att cykeln och att cykla har många fördelar då det är ett smidigt och hälsofrämjande sätt att förflytta sig utan negativ påverkan på klimatet. Tyvärr händer det att cyklar överges och blir stående. Bortforslandet av övergivna cyklar medför en kostnad till exempel för stadens bostadsbolag. Genom att samla in, renovera och ta hand om fraktionen cyklar kan ett cirkulärt flöde skapas, där cyklarna och cykeldelar åter kan användas och samtidigt bidra till att skapa jobb för människor långt från arbetsmarknaden. Det kan också bidra till minskade avfallsmängder.

Stockholm stad har gjort en upphandling av en tjänstekoncession för att tillvarata fraktionen cyklar. I Mölndals kommun är en liknande upphandling på gång i form av en reserverad tjänstekoncession. Det innebär att arbetsintegrerande sociala företag kan delta i upphandlingen. Uppdraget blir att samla in och hämta upp övergivna cyklar, renovera och sälja dessa eller tillvara beståndsdelar och material för försäljning eller återbruk.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till trafiknämnden, kretslopp och vattennämnden samt nämnden för inköp och upphandling. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Trafiknämnden	Tillstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.	Det är positivt om återbruk av övergivna cyklar kan utökas så att det omfattar samtliga övergivna cyklar i kommunen och att fastighetsägare kan få en enkel och kostnadsfri hantering för

		<p>cyklar som upptar plats inom fastighetsmark.</p> <p>De legala förutsättningar för förslaget möjliga verkställighet behöver utredas närmare utifrån den lagstadgade myndighetsutövningen som rör flytt av fordon samt fastighetsägares rätt och möjlighet att själva tillvarata övergivna cyklar.</p>
Kretslopp och vattennämnden	<p>Avstyrker</p> <p>Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.</p>	<p>Alla cyklar som lämnats för återbruk på återvinningscentralerna lämnas till Returhuset som drivs av arbetsmarknadsenheten inom socialförvaltningen Nordost. Returhuset är verksamma på Kretsloppsparken Alelyckan.</p>
Nämnden för inköp och upphandling	<p>Avstyrker</p> <p>Yrkanden MP, V</p> <p>Omröstning</p>	<p>Förslaget avslås i den del som rör Inköps- och upphandlingsnämndens ansvar, då ansvaret för en eventuell upphandling ligger på kretslopp och vattennämnden. Om det finns behov av ett kompletterande avtal kring omhändertagande av cyklar så besvaras denna fråga bäst av kretslopp och vattennämnden.</p>

Bedömning ur ekonomisk dimension

Övergivna cyklar forslas bort med stöd av lag och förordning om flyttning av fordon. Kostnaden för flytten på allmän plats belastar trafiknämnden medan kostnaden för fordonsflytt på kvartersmark belastar markägaren.

Att upphandla en tjänstekoncession för motsvarande tjänst enligt motionen skulle innebära en extra administration med tillhörande kostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Genom återbruk förlängs cyklarnas livslängd vilket i många fall kan vara mer miljövänligt än återvinning.

Oavsett drift- eller avtalsform avser kretslopp och vattennämnden att lämna mottagna cyklar till återbruk, miljövinsten med återbruk bedöms vara likvärdig.

Cyklar som har ett högt värde på begagnatmarknaden utan några reparationsåtgärder eller där reparationer enkelt lönar sig, lämnas normalt inte som avfall till återvinningscentralerna.

Bedömning ur social dimension

Förutsatt att återbrukade cyklar kan tillhandahållas till konsument till rimliga priser kan det bidra till att fler har råd att köpa cykel, vilket i sin tur kan ha en positiv effekt på folkhälsan.

Oavsett drift- eller avtalsform ser kretslopp och vattennämnden att verksamheten kan bidra med avfallsfraktioner som kan användas i sociala verksamheter för att göra dessa än mer meningsfulla. De sociala åtgärderna kan inte finansieras av avfallstaxan då miljölagstiftningen inte medger detta.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Trafiknämndens handlingar 2021-09-23 § 410
3. Kretslopp och vattennämndens handlingar 2021-09-23 § 194
4. Nämnden för inköp och upphandlings handlingar 2021-09-23 § 84

Handling 2021 nr 104

Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Cykeln och att cykla har många fördelar. Det är ett smidigt och hälsofrämjande sätt att förflytta sig utan negativ påverkan på klimatet. Miljöpartiet vill att Göteborg ska bli en grön och nära cykelstad där fler väljer cykeln framför fossilberoende alternativ.

På flera platser i Göteborg händer det tyvärr att cyklar blir stående och överges. Cyklar som står och skräpar förfular staden och tar upp onödig plats i det begränsade stadsrummet. Det innebär även dålig resurshushållning att inte använda de cyklar som finns. Bortforslandet av övergivna cyklar medför också en kostnad till exempel för stadens bostadsbolag. Genom att samla in, reovera och ta hand om fraktionen cyklar kan vi skapa ett cirkulärt flöde, där cyklarna och cykeldelar åter kan användas och samtidigt bidrar till att skapa jobb för människor långt från arbetsmarknaden. Det bidrar också till minskade avfallsmängder.

Stockholm stad har gjort en upphandling av en tjänstekoncession för att tillvarata fraktionen cyklar. I Mölndals kommun är en liknande upphandling på gång i form av en reserverad tjänstekoncession. Det innebär att arbetsintegrerande sociala företag kan delta i upphandlingen. Uppdraget blir att samla in och hämta upp övergivna cyklar, reovera och sälja dessa eller tillvara beståndsdelar och material för försäljning eller återbruk. Vi i Miljöpartiet ser att det här kan vara positivt även för Göteborg och föreslår därför att kommunen testar och utvärderar en sådan åtgärd. Den pilotverksamhet vi föreslår ska fungera som ett komplement till redan befintliga verksamheter såsom cykelköken som också använder övergivna cyklar i sin verksamhet där cyklister får hjälp och vägledning för cykelreparation och kretsloppsparken där privatpersoner kan lämna in cyklar för återbruk. För ett grönt och rättvist Göteborg.

Vi föreslår här en pilotverksamhet för cykel, som kan vägleda inför tjänstekoncessioner inom andra områden, för att ta tillvara uttjänta produkter i den cirkulära ekonomin.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med Nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Karin Pleijel (MP)

Elisabeth Undén (MP)

Svar på remiss gällande motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

§ 410, 03559/21

Beslut

1. Trafiknämnden tillstyrker förslaget utifrån trafikkontorets yttrande.
2. Trafiknämnden översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande.
3. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från 2021-08-30

Yrkanden

Ordförande Toni Orsulic (M), Karin Pleijel (MP) och Blerta Hoti (S) yrkar bifall på trafikkontorets förslag.

Propositionsordning

Ordföranden Toni Orsulic (M) finner att det finns ett förslag till beslut, det vill säga bifall till trafikkontorets förslag, och att trafiknämnden beslutar enligt det.

Justering

Omedelbar justering

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-09-23

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-09-23

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Olsson

Ordförande

Toni Orsulic (M)

Justerande

Blerta Hoti (S)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-08-30

Diarienummer 03559/21

Handläggare

Antonia Fransson/Trafikkontoret/GBGStad

Telefon: 031 – 368 25 56

E-post: antonia.fransson@trafikkontoret.goteborg.se

Svar på motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Förslag till beslut

I trafiknämnden

1. Trafiknämnden tillstyrker förslaget utifrån trafikkontorets yttrande.
2. Trafiknämnden översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande.
3. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Sammanfattning

Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) har till kommunfullmäktige tillställt motion om att kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Motionen har översänts för yttrande till kretslopp och vattennämnden, nämnden för inköp och upphandling och trafiknämnden.

Motionen bedöms ligga väl i linje med stadens mål om hållbar mobilitet och god miljö och trafikkontoret föreslår trafiknämnden att tillstyrka motionen. Frågan behöver dock utredas närmare avseende de juridiska förutsättningarna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Övergivna cyklar forslas bort med stöd av lag och förordning om flyttning av fordon. Kostnaden för flytten på allmän plats belastar trafiknämnden medan kostnaden för fordonsflytt på kvartersmark belastar markägaren.

Förslaget med tjänstekoncession kan innebära en minskning av kostnaderna för trafiknämnden och ett både billigare och enklare förfarande för fastighetsägare.

Bedömning ur ekologisk dimension

Genom återbruk förlängs cyklarnas livslängd vilket i många fall kan vara mer miljövänligt än återvinning om behovet av nya cyklar minskar.

Bedömning ur social dimension

Förutsatt att återbrukade cyklar kan tillhandahållas till konsument till rimliga priser kan det bidra till att fler har råd att köpa cykel vilket kan ha en positiv effekt ur social dimension.

Förhållande till styrande dokument

Återbruk av cyklar stämmer väl överens med bland annat Göteborg 2035, Trafikstrategi för en nära storstad, Miljö- och klimatprogram för Göteborgs Stad 2021-2030, Cykelprogram för en nära storstad, 2015–2025, Göteborgs stads folkhälsoprogram 2019-2020, Göteborgs stads riktlinje för försäljning och återbruk av lös egendom inom Göteborgs stad (2019-11-20).

Bilagor

1. Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar.

Ärendet

Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) har till kommunfullmäktige tillställt motion om att Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med Nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Svar ska lämnas till stadsledningskontoret senast 2021-09-30.

Beskrivning av ärendet

Trafiknämnden flyttar cyklar på regelbunden basis inom ramen för lag och förordning om flyttning av fordon. Cyklar är fordon enligt definitionen i lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, 1§ 1. fordon: varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band, medar eller liknande och som inrättats huvudsakligen för färd på marken på annat sätt än på skenor.

Flytt av fordon är en myndighetsåtgärd som ska föregås av ett myndighetsbeslut. Trafikkontoret har avtal med entreprenörer för flyttning av fordon.

På allmän plats flyttar trafikkontoret cyklar dels som skrot, vilka lämnas till återvinning, och dels med så kallad långflytt då cyklarna förvaras på uppställningsplats tills ägarskapet enligt lag tillfaller kommunen om inte ägaren innan dess hämtat ut sin cykel. Cyklar som genom fordonsflytt tillfallit kommunen lämnas för återbruk till Återbruket Alelyckan.

Förutom på allmän plats kan trafikkontoret också flytta fordon på privat mark. Kostnaden för detta belastar dock markägaren.

Det finns möjlighet för fastighetsägare att begära hjälp av trafikkontoret med flyttning av cyklar på fastighetsmark. Det är dock sällan markägare hör av sig om myndighetsbeslut för fordonsflytt av cyklar.

Hyresvärdar brukar rensa bort övergivna cyklar med stöd av jordabalken. Bostadsrättsföreningar har inte den möjligheten utan är hänvisade till att anmäla övergivna cyklar till polisen som hittegoods.

Så vitt trafikkontoret känner till finns inga prejudikat i fråga om markägares egen hantering av övergivna cyklar. Detta medför en stor osäkerhet i hur flytt av cyklar ska genomföras av fastighetsägare för att vara korrekt genomförd. Att erbjuda fastighetsägare möjlighet att genom kommunen som beslutsfattare flytta cyklar, och därtill genom en tjänstekoncession, kan tänkas vara något många skulle kunna vara intresserade av.

Motionen avser som den förstås en förenkling av systemet med fordonsflytt av cyklar som också är kostnadsneutral för staden och för fastighetsägare.

Förvaltningens bedömning

Det är mycket positivt om återbruk av övergivna cyklar kan utökas att omfatta samtliga övergivna cyklar i kommunen och att fastighetsägare ska kunna få en enkel och kostnadsfri hantering för cyklar som upptar plats inom fastighetsmark.

De legala förutsättningar för förslaget möjliga verkställighet behöver utredas närmare utifrån den lagstadgade myndighetsutövningen som rör flytt av fordon samt fastighetsägares rätt och möjlighet att själva tillvarata övergivna cyklar.

Kerstin Elias

Kristina Lindfors

Avdelningschef Stadens användning

Trafikdirektör

§ 194 0467/21

Yttrande över motion om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Beslut

Enligt förvaltningens förslag:

1. Kretslopp och vattennämnden beslutar att avstyrka förslaget.
2. Nämnden antar bifogat yttrande och översänder det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Handling

Förvaltningen har 2021-09-08 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Nämnden för inköp och upphandling

Socialnämnden Nordost

Dag för justering

2021-09-23

Vid protokollet

Sekreterare

Emilia Dahlstedt

Ordförande

Claes Johansson

Justerande

Jöran Fagerlund

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-08

Diarienummer 0467/21

Strategisk samordning

Telefon: 031-368 27 75

E-post:

ann-louise.eliasson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Yttrande över remitterad motion avseende tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden beslutar att avstyrka förslaget.
2. Nämnden antar bifogat yttrande och översänder det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett ärende från kommunfullmäktige (Handling 2021 nr 104) som är en motion om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar. Den har remitterats för yttrande till Kretslopp och vattennämnden, nämnden för inköp och upphandling och trafiknämnden. Kommunstyrelsen önskar svar senast 2021-09-30.

Förvaltningen lämnar idag alla cyklar som lämnats till återbruk på våra återvinningscentraler till Returhuset. Returhuset är verksamma på Kretsloppsparken Alelyckan och drivs av arbetsmarknadsenheten inom socialförvaltningen Nordost och erbjuder sysselsättning och socialt stöd bland annat genom att återbruka cyklar. Under förutsättning att Returhusets verksamhet fortsätter som idag så ser inte förvaltningen något behov av en tjänstekoncession för fraktionen gamla cyklar från återvinningscentralerna. Kretslopp och vatten har svårt att svara på andra förvaltningars behov av mottagning av denna fraktion när den uppstår som ett verksamhetsavfall eftersom Kretslopp och vatten ansvarar för avfall under kommunalt insamlingsansvar. Avfallstaxan får inte finansiera pilotverksamhet som avser hantering av verksamhetsavfall. Förvaltningen föreslår därför att motionen avstyrks. Skulle det uppstå ett behov i framtiden av att avsätta gamla cyklar utanför kommunens verksamhet så samarbetar vi gärna med Inköp och upphandling avseende lösningar för detta.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Yttrande avseende en motion om tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om ett yttrande till kommunstyrelsen. Detta utifrån att kommunstyrelsen remitterat ett ärende från kommunfullmäktige. Ärendet avser en motion om att tillvarata gamla cyklar genom en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ett ärende från kommunfullmäktige (Handling 2021 nr 104) som är en motion om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar. Den har remitterats för yttrande till Kretslopp och vattennämnden, nämnden för inköp och upphandling och trafiknämnden. Kommunstyrelsen önskar svar senast 2021-09-30.

Motionen framhåller att staden genom att samla in och ta hand om fraktionen cyklar kan skapa ett cirkulärt flöde, där cyklarna och cykeldelar åter kan användas och samtidigt bidra till att skapa jobb för människor långt från arbetsmarknaden. Motionen hänvisar till att Stockholm stad har gjort en upphandling av en tjänstekoncession för att tillvarata fraktionen cyklar och att en liknande upphandling är på gång i form av en reserverad tjänstekoncession i Mölndals stad. Det innebär att arbetsintegrerande sociala företag kan delta i upphandlingen. Förslaget är att Göteborgs Stad testar och utvärderar en sådan åtgärd i form av en pilotverksamhet som ett komplement till befintliga verksamheter såsom cykelköken och kretsloppsparken.

Motionens föreslagna beslutssats lyder: *Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med Nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.*

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen lämnar idag alla cyklar som lämnats till återbruk på våra återvinningscentraler till Returhuset. Returhuset är verksam på Kretsloppsparken Alelyckan och drivs av arbetsmarknadsenheten inom socialförvaltningen Nordost och erbjuder sysselsättning och socialt stöd bland annat genom att återbruka cyklar. Under förutsättning att Returhusets verksamhet fortsätter med samma omfattning och inriktning som idag så ser inte förvaltningen något behov av en tjänstekoncession för fraktionen gamla cyklar från återvinningscentralerna.

Förvaltningen har svårt att svara på andra nämnders behov av mottagning av denna fraktion när den uppstår som ett verksamhetsavfall eftersom Kretslopp och vattennämnden ansvarar för det som tidigare benämns hushållsavfall (avfall under kommunalt insamlingsansvar). För verksamhetsavfall ansvarar respektive verksamhet. Vi har sett på Kretsloppsparken att även andra verksamheter använder sig av Returhuset för att avsätta gamla cyklar.

Förvaltningen föreslår att motionen avstyrks. Om andra kommunala verksamheter har ett behov av att bli av med gamla cyklar som inte täcks idag motsätter vi oss inte att de gör en upphandling, eller driver en pilotverksamhet, men det sker då lämpligen utan stöd från Kretslopp och vatten. Avfallstaxans avgifter som finansierar avfallsverksamheten får enligt miljölagstiftningen inte användas för verksamhetsavfall. Skulle det i framtiden uppstå ett behov för Kretslopp och vatten att avsätta gamla cyklar utanför kommunens verksamhet så samarbetar vi gärna med Inköp och upphandling avseende olika avtalslösningar för detta som medger social hänsyn.

Kretslopp och vatten har kontaktat arbetsmarknadsenheten som driver Returhuset för att höra om de avser förändra verksamheten så att avsättningsmöjligheten för gamla cyklar påverkas. Representanter för verksamheten känner inte till några sådana planer utan ser för närvarande att reparationer av gamla cyklar kan bidra till att göra deras sociala insatser än mer meningsfulla.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att fortsätta med dagens lösning där Returhuset tar emot gamla cyklar utan kostnad för förvaltningen påverkar inte Kretslopp och vattens ekonomi. Returhuset betalar normalt hyra för lokalen i Kretsloppsparken.

Att istället upphandla en tjänstekoncession för motsvarande tjänst skulle innebära en extra administration och tillhörande kostnader. Om gamla cyklar från återvinningscentralerna skulle kunna avlämnas utan kostnad i en sådan upphandling är svårt att bedöma. Det förutsätter troligen att verksamheten istället finansieras genom bidrag eller betalda platser för arbetsträning, sysselsättning eller liknande åtgärder. Cyklar som har ett högt värde på begagnatmarknaden utan några reparationsåtgärder eller där reparationer enkelt lönar sig borde normalt inte lämnas som avfall till återvinningscentralerna i någon större utsträckning. Det innebär att arbetskraften för hantering, reparationer och försäljning troligen behöver delfinansieras på annat sätt än genom försäljningsintäkter för att ge en behandlingskostnad som är noll. Möjligheten till sådan finansiering skulle påverka mottagningsavgifterna.

Att Kretslopp och vatten skulle driva en pilotverksamhet som i huvudsak syftar till att hantera avfall som andra kommunala verksamheter ansvarar för och som inte utgör hushållsavfall faller troligen utanför det reglementsenliga uppdraget att ansvara för hushållsavfall även om det bidrar till nämndens ändamål att skapa ett kretsloppssamhälle. Ett sådant uppdrag hade behövt finansieras på annat sätt än med avfallstaxan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Oavsett drift- eller avtalsform avser Kretslopp och vatten att lämna mottagna cyklar till återbruk. Miljövinsten med återbruk bedöms vara likvärdig oavsett driftform.

Bedömning ur social dimension

Oavsett drift- eller avtalsform ser Kretslopp och vatten att vi kan bidra med avfallsfraktioner som kan användas i sociala verksamheter för att göra dessa än mer meningsfulla. De sociala åtgärderna kan inte finansieras av avfallstaxan då miljölagstiftningen inte medger detta.

Expedieringskrets

Kommunstyrelsen

Nämnden för inköp och upphandling

Socialnämnden Nordost

Yttrande avseende en motion om tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Kretslopp och vattennämnden avstyrker förslaget

Sammanfattning

Alla cyklar som lämnats till återbruk på våra återvinningscentraler lämnas till Returhuset. Returhuset är verksam på Kretsloppsparken Alelyckan och drivs av arbetsmarknadsenheten inom socialförvaltningen Nordost och erbjuder sysselsättning och socialt stöd bland annat genom att återbruka cyklar.

Under förutsättning att Returhusets verksamhet fortsätter som idag ser vi inte något behov av en tjänstekoncession för fraktionen gamla cyklar från återvinningscentralerna.

Övriga nämnders behov av att hantera cyklar som utgör produkter eller verksamhetsavfall kan inte täckas inom Kretslopp och vattennämndens ansvar, då nämnden ansvarar för kommunalt avfall som faller under kommunalt insamlingsansvar (tidigare kallat hushållsavfall).

Skulle det uppstå ett behov i framtiden av att avsätta gamla cyklar utanför kommunens verksamhet så kan detta upphandlas med social hänsyn.

Ekonomisk dimension

Att genomföra en upphandling av något som idag utförs utan kostnad för nämnden inom kommunen innebär administrativa kostnader och kan riskera att innebära en behandlingsavgift. Avfallstaxan kan inte finansiera en pilotverksamhet för andra nämnders verksamhetsavfall.

Ekologisk dimension

Oavsett drift- eller avtalsform avser Kretslopp och vatten att lämna mottagna cyklar till återbruk. Miljövinsten med återbruk bedöms vara likvärdig oavsett driftform.

Social dimension

Oavsett drift- eller avtalsform ser Kretslopp och vatten att vi kan bidra med avfallsfraktioner som kan användas i sociala verksamheter för att göra dessa än mer meningsfulla. De sociala åtgärderna kan inte finansieras av avfallstaxan då miljölagstiftningen inte medger detta.

Kretslopp och vattennämnden

§ 84 186/21

Svar på remiss: Motion om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Beslut

1. Inköps- och upphandlingsnämnden beslutar att motionen om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar bör avslås i den del som rör Inköps- och upphandlingsnämndens ansvar.

2. Inköps- och upphandlingsnämnden beslutar att avstå från att yttra sig i den del som rör eventuellt behov av en pilotverksamhet genom en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Ärendet

En motion har väckts i Kommunfullmäktige om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar. Nämnden för Inköp och upphandling ska skicka in ett yttrande senast 30 september 2021.

Handlingar

1. Tjänsteutlåtande den 9 juli 2021
2. Motion om en tjänstekoncession att tillvarata gamla cyklar.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Yrkanden från (mp) och (v)

1. Göteborgs Stads inköps och upphandlingsnämnd bör inte vara ansvarig för en eventuell upphandling av en tjänstekoncession för att ta tillvara gamla cyklar men nämnden är beredd att bistå Kretslopp och Vatten i att göra en sådan upphandling, om de så begär.

2. Göteborgs Stads inköps och upphandlingsnämnd ser positivt på att det genomförs en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Eva Ternegren (MP) och Håkan Eriksson (V) yrkar bifall till sitt förslag.

Gustaf Göthberg (M), Tomas Holst (D) och Oskar Andersson (S) yrkar bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande och avslag på yrkandet från (MP) och (V).

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-09-23

Propositionsordning

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att det är nämndens beslut. Ordförande frågar om nämnden kan besluta om avslag på yrkandet från (MP) och (V) och finner att det är nämndens beslut.

Dag för justering

2021-09-30

Vid protokollet

Sekreterare

Emelie Herou

Ordförande

Gustaf Göthberg

Justerande

Eva Ternegren

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-07-09

Diarienummer N050-0186/21

Handläggare: Iqbal Musaji

Telefon: 031-366 37 05

E-post: iqbalhussein.taherali.musaji@ink.goteborg.se

Svar på remiss: Motion av Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar

Förslag till beslut

Inköp- och upphandlingsnämnden beslutar att motionen om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar bör avslås i den del som rör Inköps- och upphandlingsnämndens ansvar.

Inköps- och upphandlingsnämnden beslutar att avstå från att yttra sig i den del som rör eventuellt behov av en pilotverksamhet genom en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Sammanfattning

Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) har väckt en motion i Kommunfullmäktige om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar. Motionen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med Nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka slängda cyklar. Syftet med motionen är att upphandla ett kompletterande avtal till befintlig verksamhet som tar omhand begagnade cyklar, t.ex. cykelköken

Då Kretslopp och vatten är en egen upphandlande myndighet som ansvarar för sina egna upphandlingar och avtal är det enligt förvaltningens uppfattning tydligt att ansvaret för en eventuell upphandling ligger på Kretslopp och vatten. Om Kretslopp och vatten inte har möjlighet att genomföra upphandlingen med egna resurser kan Kretslopp och vatten antingen efterfråga hjälp av Inköp och upphandling eller använda externa upphandlingskonsulter. Förvaltningen är av uppfattningen att det är olämpligt att i ett enskilt fullmäktigebeslut frångå den ansvarsfördelning som innebär att varje förvaltning och bolag ansvarar för sina egna upphandlingar och avtal.

Vad gäller själva sakfrågan, om det finns behov av ett kompletterande avtal för att ta omhand begagnade cyklar i form av en tjänstekoncession, så är detta något som bör utredas och bedömas av Kretslopp och vatten.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Ekonomiska konsekvenser för staden är oklara eftersom en total analys inte har kunnat göras. Förvaltningen bedömer att en tjänstekoncession inte behöver innebära några ekonomiska risker för staden, men det är avhängigt upplägget på avtalet.

Ur ett ekologiskt perspektiv är det i stort sett alltid bättre att tillvarata, renovera och förlänga livslängden på befintliga resurser. Motionen föreslår att affären skulle tilldelas ett socialt företag. Det skulle innebära att personer som står långt från arbetsmarknaden och till exempel behöver arbetsträning ges möjligt till meningsfull sysselsättning. Om cyklar finns i den mängd och bedöms vara i ett skick att renovera för att kunna sälja vidare och därmed skapa förutsättningar för en affär för ett socialt företag som motionen föreslår, är detta positivt både ur miljöperspektiv och socialt perspektiv.

Ärendet

Karin Pleijel (MP) och Elisabeth Undén (MP) har väckt en motion i Kommunfullmäktige om en tjänstekoncession för att tillvarata gamla cyklar. Nämnden för Inköp och upphandling ska skicka in ett yttrande senast 30 september 2021.

Beskrivning av ärendet

I motionen föreslås Kommunfullmäktige besluta att:

- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsammans med Nämnden för inköp- och upphandling genomföra en pilotverksamhet med en reserverad tjänstekoncession för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar.

Syftet med motionen är att upphandla ett kompletterande avtal till befintlig verksamhet som tar omhand begagnade cyklar, t.ex. cykelköken.

Förvaltningens bedömning

Nämnden för inköp och upphandling har fått i uppdrag av Kommunfullmäktige att ansvara för stadens gemensamma inköpsprocess samt att vara Göteborgs Stads inköpscentral. Varje nämnd och styrelse i staden är en egen upphandlande myndighet. Detta innebär i det praktiska arbetet att varje förvaltning och bolag i staden ska använda de ramavtal som Inköp och upphandling tecknar för stadens gemensamma behov men att förvaltningar och bolag i övrigt ansvarar för sina egna upphandlingar och avtal.

Motionen rör ett eventuellt behov av att teckna ett avtal för att samla in, renovera och återbruka delar för att sälja, utifrån materialet övergivna och slängda cyklar. Detta ska enligt motionen ske genom en så kallad tjänstekoncession. Förslaget är att Kretslopp och vatten tillsammans med Inköp och upphandling ska genomföra uppdraget.

Förvaltningen uppfattar att motionens intention är att Inköp och upphandling ska ansvara för upphandlingen medan Kretslopp och vatten ska vara avtalsägare och ansvara för själva sakfrågan.

Då Kretslopp och vatten är en egen upphandlande myndighet som ansvarar för sina egna upphandlingar och avtal är det enligt förvaltningens uppfattning tydligt att ansvaret för en eventuell upphandling ligger på Kretslopp och vatten. Om Kretslopp och vatten inte har möjlighet att genomföra upphandlingen med egna resurser kan Kretslopp och vatten antingen efterfråga hjälp av Inköp och upphandling eller använda externa upphandlingskonsulter via stadens ramavtal. Förvaltningen är av uppfattningen att det är olämpligt att i ett enskilt fullmäktigebeslut frångå den ansvarsfördelning som innebär att varje förvaltning och bolag ansvarar för sina egna upphandlingar och avtal.

Om den eventuella tjänstekoncessionen skulle genomföras i form av ett stadengemensamt ramavtal så skulle det vara Inköp och upphandlings ansvar att tillhandahålla detta. Förvaltningen är av uppfattningen att en sådan avtalskonstruktion inte är lämplig eller ens möjlig i det här fallet och förvaltningen uppfattar inte heller att det är motionens intention att tjänstekoncessionen skulle vara i form av ett ramavtal.

Vad gäller själva sakfrågan, om det finns behov av ett kompletterande avtal för att ta omhand begagnade cyklar i form av en tjänstekoncession, så är detta något som bör utredas och bedömas av Kretslopp och vatten. Förvaltningen noterar att Kretslopp och

vatten är remissinstans för motionen och att Kretslopp och vatten på det sättet får möjlighet att ge en bedömning i frågan.

Sammantaget är det förvaltningens uppfattning att motionen bör avslås i den del som rör Inköps- och upphandlingsnämndens ansvar, då ansvaret för en eventuell upphandling ligger på Kretslopp och vatten. Vad gäller sakfrågan om det finns behov av ett kompletterande avtal kring omhändertagande av cyklar är det förvaltningens uppfattning att denna fråga bäst besvaras av Kretslopp och vatten och att Inköps- och upphandlingsnämnden bör avstå från att yttra sig.

Iqbal Musaji
Avdelningschef Upphandling

Henrik Karlsson
Förvaltningsdirektör